

ÍNDICE

1.- OS OBXECTIVOS, CONTIDOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN	2
1.1.- As competencias básicas	2
1.2.- Obxectivos xerais	3
1.3.- As áreas de coñecemento	3
2.- CRITERIOS METODOLÓXICOS	14
3.- A LINGUA INGLESA NA ESCOLA	19
3.1.- Principios metodolóxicos	19
3.2.- Organización de obxectivos e contidos	20
3.3.- Avaliación	22
3.4.- Organización da actividade e a súa inclusión no P.E.	23
4.- A AVALIACIÓN	24

1.- OS OBXECTIVOS, CONTIDOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

O Decreto 330/2009 do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da a Educación Infantil na Comunidade Autónoma de Galicia, marca unha serie de obxectivos para a etapa, así como os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para cada unha das áreas do primeiro ciclo da Educación Infantil.

Este currículo de carácter prescriptivo e aplicarase tendo en conta as características psicopedagóxicas dos nenos/as e seguindo a liña educativa establecida no noso proxecto educativo.

A continuación expóñense os diferentes obxectivos, contidos e criterios de avaliación que tomaremos como referencia á hora de levar a cabo a nosa tarefa educativa.

1.1.- AS COMPETENCIAS BÁSICAS.

As competencias básicas establecidas pola LOE e recollidas tamén no Decreto 330/2009 son:

- Competencia en comunicación lingüística.
- Competencia matemática.
- Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico.
- Tratamento da información e competencia dixital.
- Competencia social e cidadá.
- Competencia cultural e artística.
- Competencia para aprender a aprender.
- Autonomía e iniciativa persoal.

Aínda que estas capacidades veñen indicadas para o ensino obrigatorio, é preciso que o seu desenvolvemento se inicie desde o comezo da escolarización, de xeito que a súa adquisición se realice de forma progresiva e coherente. Estas competencias orientarán o currículo da educación infantil, sendo o referente para o tratamento das áreas.

1.2.- OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA DE EDUCACIÓN INFANTIL

A educación infantil contribuirá a desenvolver nas nenas e nenos as capacidades que lle permitan:

- 1- Coñecer o seu propio corpo e o das outras persoas, as súas posibilidades de acción e aprender a respectar as diferenzas.
- 2- Observar e explorar o seu contorno familiar, natural e social.
- 3- Adquirir progresivamente autonomía nas súas actividades habituais.
- 4- Desenvolver as súas capacidades afectivas.
- 5- Relacionarse cos demais e adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e de relación social, así como exercitarse na resolución pacífica de conflitos.
- 6- Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.
- 7- Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas e achegarse á lectura e escritura como medio de comunicación, información e gozo.
- 8- Sentir o xesto, o movemento e o ritmo como recursos para a expresión e a comunicación.
- 9- Achegarse, na medida das súas posibilidades, ó uso das tecnoloxías da información e da comunicación.

1.3.- AS ÁREAS DE COÑECEMENTO

Os contidos educativos da etapa de educación infantil organízanse arredor de tres áreas:

- Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.
- Coñecemento do contorno.

- Linguaxes: comunicación e representación.

Estas áreas correspóndense con ámbitos propios da experiencia e do desenvolvemento infantil. Teremos unha concepción das mesmas baseada na globalidade e na mutua dependencia e desenvolveranse mediante a realización de experiencias significativas para os nenos.

1.3.1. ÁREA DE COÑECEMENTO DE SI MEMSO E AUTONOMÍA PERSOAL

OBXECTIVOS DA ÁREA

- Tomar conciencia do propio corpo identificándoo global e segmentariamente.
- Recoñecer os sentidos como fontes de sensacións empregándoos para o coñecemento do seu mundo circundante.
- Adquirir destrezas e habilidades manipulativas aplicándoas ó manexo de útiles e materiais presentes no seu contorno.
- Adquirir o control postural e dinámico do seu corpo mantendo o equilibrio necesario entre a seguridade e o desafío na exploración e no descubrimento.
- Tomar conciencia das características persoais identificando as calidades que o definen como individuo singular.
- Afianzar a propia personalidade equilibrando a afirmación das preferencias co respecto ás necesidades comúns do grupo.
- Adquirir autoestima esforzándose no desenvolvemento das actividades cotiás.
- Iniciarse no control do propio comportamento relacionando a identificación das emocións e intereses coa interiorización das normas e valores sociais.

- Iniciarse na tolerancia da frustración demorando a satisfacción dos desexos.
- Satisfacer as súas necesidades básicas adquirindo hábitos de coidado persoal.

BLOQUES DE CONTIDO

BLOQUE 1. O CORPO

Descubrimento e control global e segmentario do propio corpo.
Descubrimento dos sentidos como fonte de sensacións.
Construcción progresiva e toma de conciencia mental do propio corpo.
Potenciación das destrezas e habilidades na manipulación de instrumentos, ferramentas e materiais.
Adquisición progresiva do equilibrio estático e dinámico.
Vivencia e control do corpo en relación ó movemento, ás dimensións do espazo e ó movemento dos demais.
Adaptación do ton muscular e da postura ás distintas situacións cotiás.
Axuste do propio movemento ó espazo e ós movementos dos demais.
Potenciación da iniciativa e do esforzo na conquista dos desprazamentos do corpo e dos obxectos.
Exploración e identificación das posibilidades motrices.

BLOQUE 2. A IDENTIDADE, A AUTOESTIMA E AS EMOCIÓN.

Identificación e recoñecemento das características e calidades persoais cara a unha aceptación da propia imaxe, valorando positivamente as diferenzas como elemento definidor.
Identificación co propio nome, co grupo familiar de pertenza e co lugar onde vive como vehículos da expresión e da identidade.
Toma de conciencia progresiva do seu sexo, evitando a instalación prematura de estereotipos de xénero.
Identificación e afirmación dos propios gustos, e do que desagrada, evitando situacións de submisión ou dilución do individuo no grupo.

Estrablecemento de hábitos elementais de esforzo e perseveranza para abordar as tarefas cotiás, amosando confianza nas propias competencias.
Fomento da capacidade de escolla entre varias alternativas, asumindo as consecuencias das propias accións.
Identificación das emocións básicas e das súas manifestacións habituais empregando expresións socialmente aceptadas.
Actitude de paciencia e espera, na procura dunha resposta axeitada diante da demora dos desexos.
Evitación da resposta agresiva diante da frustración para camiñar cara o emprego da negociación para a xestión de problemas cos demais.
Ampliación dos lazos afectivos con outras persoas adultas, para obter a seguridade e aceptar axuda.

BLOQUE 3. O COIDADADO PERSOAL.

Iniciativa na comida autónoma.
Incorporación paulatina na deita de novos alimentos e texturas na súa gradual presentación.
Discriminación progresiva dos alimentos saudables valorando o seu consumo.
Recoñecemento da comida como feito pracenteiro e non só nutricio.
Adquisición de autonomía progresiva nos hábitos de hixiene e limpeza.
Vivencia da sensación de limpeza e aspecto coidado.
Regulación progresiva dos ritmos de sono e vixilia, actividade e descanso, acción e relaxación.
Recoñecemento da propia roupa e colaboración progresiva no vestido.
Emprego axeitado da roupa segundo as condicións climáticas e as actividades que realiza.
Identificación dos riscos habituais no seu contorno e utilización de estratexias e recursos adecuados para evitalos.
Equilibración da necesaria prevención e o desafío precisos para a exploración e o descubrimento.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Nomea e localiza no seu corpo e no dos demais as partes elementais que o compoñen.
Identifica os sentidos e os seus órganos como fontes de sensacións para o descubrimento propio e do seu contorno.
Manexa os obxectos, útiles e ferramentas precisas para a vida cotiá.
Amosa destreza e disposición na exploración de materiais.
Emprega os distintos tipos de postura e desprazamento segundo os seus intereses e necesidades.
Controla o corpo en movemento, adaptando a resposta motriz ás dimensións e elementos do espazo.
Toma consciencia da súa resistencia física, explorando as súas capacidades e limitacións.
Identifica e mostra satisfacción coas características (tanto psicolóxicas como corporais) que definen a súa individualidade: nome, filiación, sexo...
Identifica as características do seu sexo e participa en xogos, actividades, etc. Independentemente do xénero.
Decide de acordo coas súas preferencias entre distintas opcións respecto de actividades, temas, grupos, materiais, tempos...
Intégrase en xogos de grupo cooperando coas demais persoas e asume progresivamente tarefas e responsabilidades.
Persevera na realización das súas actividades e na busca de estratexias para a resolución de problemas cotiáns.
Acepta e amosa afecto, recoñecendo os sentimentos e emocións propios e das demais persoas.
Amosa confianza ante persoas e situacións novas aceptando a súa axuda.
Identifica situacións e obxectos perigosos adoptando as precaucións apropiadas en cada caso.
Resolve positivamente os conflitos cotiáns, regulando os seus impulsos e emocións.
Realiza con progresiva autonomía e activa disposición as prácticas encamiñadas á

satisfacción das necesidades básicas: a alimentación, o descanso, a hixiene e o coidado propio e do seu contorno.
Practica un estilo de vida saudable e de benestar integral atendendo a unha alimentación equilibrada e pracenteira, un descanso autónomo e suficiente, o gusto pola sensación de limpeza e a orde no seu contorno.
Móstrase prudente ante os desafíos.

1.3.2. ÁREA DE COÑECEMENTO DO CONTORNO.

OBXECTIVOS DA ÁREA

- Observar o seu contorno, identificando as propiedades dos obxectos para establecer comparacións.
- Establecer relacións causa-efecto, percibindo as consecuencias das súas accións nos obxectos ou persoas do seu contorno.
- Resolver situacións problemáticas con obxectos, ensaiando diferentes estratexias de resolución.
- Empregar cuantificadores e medidas relacionándoas con situacións cotiás.
- Identificar secuencias temporais relacionándoas coas rutinas e períodos de tempo habituais.
- Descubrir as características dos animais e vexetais, diferenciando os seres vivos doutros elementos e materiais presentes no seu contorno inmediato.
- Establecer relacións de confianza, afecto, colaboración e pertenza baseándoas no respecto ás persoas e ás normas da sociedade.
- Apreciar as celebracións persoais e comunitarias importantes para as persoas valorándoas como actividades que constrúen a vida en sociedade.
- Apreciar algúns elementos significativos propios da cultura galega.
- Identificar as funcións dos grupos e das organizacións da comunidade descubrindo as principais características e actividades das persoas que as conforman.

BLOQUES DE CONTIDO**BLOQUE 1. O MEDIO FÍSICO**

Exploración de obxectos e materiais diversos a través dos sentidos e de diferentes accións.
Identificación, denominación e comparación de calidades sensoriais, características morfolóxicas e funcionais de obxectos e materiais do seu medio.
Identificación dos principais produtos elaborados polos seres humanos presentes no seu contorno.
Emprego dalgunha das ferramentas tecnolóxicas máis habituais.
Identificación de características constantes e variables.
Establecemento de relacións: ordenación, correspondencia, clasificación.
Estimación de cantidades e medidas.
Experimentación de diferentes accións sobre os obxectos e materiais.
Construción de nocións xeométricas e topográficas.
Construción de nocións temporais.

BLOQUE 2. ACHEGAMENTO Á NATUREZA

Identificación de características de animais, plantas e elementos naturais.
Identificación dos hábitats dos animais e das plantas.
Experimentación de accións sobre o medio natural.
Curiosidade, coidado e respecto polos animais e plantas e polos seus hábitats.
Coñecementos diversos sobre os elementos xeográficos.
Recoñecemento de posibles perigos dalgúns fenómenos naturais.
Coñecementos diversos sobre os elementos xeográficos.
Interese e respecto polo coidado e conservación do seu contorno.

BLOQUE 3. CULTURA E VIDA EN SOCIEDADE

Recoñecemento de diversos aspectos sobre a familia.
Coñecemento de diversos aspectos sobre a escola infantil.
Coñecementos diversos sobre algunhas profesións e servizos: ferramentas, vestuario e espazos onde desenvolven a súa actividade, sempre cunha perspectiva coeducativa e evitando estereotipos sexistas.
Coñecemento e participación en costumes, tradicións da cultura galega e celebracións persoais.
Sentimento de pertenza ós grupos máis próximos e actitude de respecto e valoración cara as outras persoas.
Interese e curiosidade polos acontecementos que suceden ó seu arredor.
Identificación e adopcións de comportamentos socialmente aceptados.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Identifica as propiedades físicas empregando os seus sentidos.
Compara, clasifica ou agrupa os obxectos segundo as súas propiedades físicas.
Experimenta cos obxectos e materiais para obter informacións e observar reaccións.
Identifica problemas relacionados coas propiedades físicas dos obxectos e materiais.
Pregunta e formula hipóteses baseadas nas experiencias con obxectos e materiais.
Ordena tres ou máis obxectos tendo en conta as diferenzas de magnitude.
Usa accións e palabras para indicar a posición e o movemento dos obxectos, as características das figuras e as relacións entre elas.
Identifica os elementos do espazo topográfico.
Asocia as figuras xeométricas coas formas presentes no seu contorno.
Usa a linguaxe relacionada coa ordenación temporal dalgunhas situacións cotiás.
Anticipa e recorda unha secuencia de eventos.
Realiza preguntas sobre os seres vivos e a natureza.
Identifica que os seres vivos seguen un ciclo vital: nacen, medran, reproducense e

morren.
Busca a seguridade das persoas adultas e desenvolve empatía e hábitos cooperativos cos iguais.
Ten en conta as demais persoas nas súas accións e rutinas diarias.
Mostra interese polas celebracións ou eventos da escola, familia ou a localidade.
Identifica algunhas manifestacións culturais próximas.
Adapta o seu comportamento ás regras dos diferentes contextos.
Relaciona cada actividade profesional cos elementos que a identifican.

1.3.3. ÁREA DE LINGUAXES: COMUNICACIÓN E REPRESENTACIÓN.

OBXECTIVOS DA ÁREA

- Utilizar as diversas linguaxes entendéndoas como instrumentos de comunicación entre as persoas, de expresión das ideas e sentimentos e de representación da realidade.
- Comprender a intencionalidade comunicativa das persoas, adoptando unha actitude positiva para esa comunicación.
- Empregar a xestualidade e as manifestacións corporais identificándoas como unha forma de comunicación humana.
- Comunicarse oralmente nas dúas linguas oficiais valorándoas como ferramentas de relación cos demais.
- Empregar a linguaxe plástica identificándoo como un medio de expresión e manifestación cultural.
- Empregar creativamente as diferentes linguaxes axustando as técnicas expresivas ós seus intereses e sentimentos.

- Descubrir a escrita identificándoa como representación de ideas, pensamentos e conceptos elaborados pola comunidade.
- Amosar interese polas producións dramáticas valorándoas como unha posibilidade de gozo persoal.

BLOQUES DE CONTIDO

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN XESTUAL E ORAL

Recoñecemento e utilización das posibilidades do corpo para comunicar.
Vivencia de xestos e movementos como recursos corporais para a expresión e a comunicación e mais para o intercambio afectivo.
Interese e creatividade na utilización do corpo como medio de expresión.
Utilización do movemento e a danza como medios de expresión.
Iniciarse na participación de forma oral en conversas, narracións, anécdotas, xogos colectivos e outros.
Iniciarse no emprego de vocabulario preciso, usándoo con entoación axeitada, pronuncia clara e usando estruturas oracionais que enriquezan as súas competencias comunicativas.
Iniciarse no emprego axeitado das formas socialmente establecidas para relacionarse coas demais persoas.
Valoración da lingua oral como instrumento esencial para a comunicación.

BLOQUE 2. EXPRESIÓN PLÁSTICA E MUSICAL

Utilización de técnicas e elementos básicos para a expresión plástica.
Interese e gozo pola experimentación e creación de obras plásticas.
Observación, interpretación e valoración de diferentes tipos de obras plásticas presentes no contorno.
Valoración e respecto polas producións propias e polas dos demais.
Exploración das posibilidades sonoras do propio corpo, de obxectos cotiáns e de instrumentos musicais.
Recoñecemento de sons do contorno natural e social.

Interese e gozo coa audición e recoñecemento das diferentes obras musicais.
Participación activa e gozo na interpretación de cancións e xogos musicais.
Utilización de instrumentos musicais para acompañar as producións musicais.

BLOQUE 3. REPRESENTACIÓN ESCRITA E DRAMÁTICA

Observación e interese polo significado de signos e símbolos presentes na vida cotiá.
Descuberta e interese da funcionalidade de textos diversos.
Diferenciación entre as formas escritas e outras formas de expresión gráfica.
Interese e gozo ó mirar libros e escoitar a súa lectura.
Recoñecemento dos elementos básicos dos relatos escoitados ou vistos.
Interese por comunicar interpretacións, sensacións, emocións e opinións provocadas polas producións literarias.
Comprensión das situacións representadas nos relatos escoitados ou vistos.
Identificación de diferentes xeitos de representación dramática.
Interese e gozo ó mirar e participar en representacións dramáticas.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Presta atención ás informacións que lle transmiten outras persoas.
Manifesta interese por comunicarse con outras persoas.
Asocia xestos e manifestacións corporais con diversos estados de ánimo.
Comprende os xestos e as manifestacións corporais como unha forma de comunicación.
Manifesta oralmente, cada vez con maior precisión e complexidade, as súas necesidades e intereses.
Comprende as manifestacións orais máis habituais do seu contorno.
Exprésase empregando recursos propios da expresión plástica.
Identifica as producións plásticas como un medio de representación.
Expresa sentimentos e emocións utilizando a música como canle.
Mostra interese polas producións musicais que forman parte da súa cultura.

Emprega os recursos expresivos coñecidos en situacións novas.
Combina diferentes recursos expresivos de maneira orixinal.
Mostra interese polos textos escritos presentes no seu contorno próximo.
Asocia producións escritas con significados.
Participa activamente nas representacións e no xogo dramático.
Evoca e comunica situacións representadas previamente.

2.- CRITERIOS METODOLÓXICOS.

O modelo de aprendizaxe que imos seguir debe ter en conta:

1.- *Atención ás diferencias individuais e ós métodos de ensinanza*

Debemos atender as diferencias individuais mediante un método único para tódolos nenos/as, xa que a verdadeira individualización consiste en adaptar os métodos de ensino ás características propias de cada individuo ó que vai dirixida.

Por isto, á hora de deseñar as experiencias de aprendizaxe convén ter en conta que:

- Esas características individuais dos nenos/as son o resultado da súa historia persoal e poden modificarse en función das súas experiencias educativas futuras.
- As axudas pedagóxicas que lles brindemos ós nosos alumnos/as nun momento determinado.
- Crear un clima comunicativo axeitado para que se produza a aprendizaxe; isto é tarefa do profesor/a.

2.- A concepción construtivista de intervención pedagóxica

Os esquemas de coñecemento teñen unha dinámica interna que a intervención pedagóxica non pode ignorar.

Son os nenos/as os que constrúen, modifican, enriquecen ou diversifican os seus esquemas.

A concepción construtivista está baseada nuns principios de intervención que son:

- a.- *Principio de consistencia evolutiva:* o que supón a adecuación dos contidos ó nivel madurativo do grupo.
- b.- *Principio de aprendizaxe significativa:* os nenos/as aprenden a aprender, búscase que as novas aprendizaxes sexan potencialmente significativas, que produza neles unha modificación dos seus esquemas de coñecemento.

A significatividade da aprendizaxe está moi directamente vinculada coa súa funcionalidade, é dicir, que os coñecementos adquiridos poidan ser utilizados cando as circunstancias nas que se atope o neno/a o requira.

- c.- *Principio de actividade autoestruturante:* o que supón unha interacción entre o neno/a e o ambiente dende o seu nacemento, o que facilite a súa propia estruturación do pensamento, da personalidade... a partir da actividade, do xogo, de relación co seu corpo, os obxectos e o contorno social e natural.

É de esencial importancia o concepto de Vigotsky de *zona de desenvolvemento próximo*, o que o neno/a é capaz de realizar so e o que non é capaz de realizar porque se atopa moi lonxe das súas posibilidades, e as que pode

conseguir coa axuda doutras persoas, e isto máis adiante poderá ser realizado de forma independente.

O profesor/a debe ter en conta o dito anteriormente e tamén:

- que o neno/a aprende actuando,
- aprendizaxe significativa,
- desenvolver as súas propias estratexias de coñecemento e de resolución de problemas,
- función de orientador de aprendizaxe,
- a linguaxe debe ser sinxela, directa e ampla en vocabulario nominal (obxectos) e verbal (accións),
- a afectividade é a conductora da relación, da motivación e da aprendizaxe,
- confianza na capacidade do alumno/a para crear e aprender,
- propiciar situacións de xogo libre (simbólico e de movemento) en toda a etapa.

Dadas as características da Escola Infantil é especialmente importante conducir os procesos educativos a través da experiencia persoal dos nenos/as, a actividade, o xogo e a aprendizaxe por descubrimento. Isto fai que os alumnos/as desenvolvan as súas capacidades:

- 1.- A adquisición de hábitos básicos para a súa autonomía.
- 2.- A elaboración dunha imaxe positiva de si mesmos.
- 3.- O coñecemento do medio.
- 4.- O uso da linguaxe.

O enfoque globalizador e personalizado é o máis axeitado para esta etapa:

- A perspectiva globalizadora, que establece múltiples conexións entre as novas aprendizaxes, o xa coñecido e os diversos ámbitos de estudio, adáptase ó xeito en que percibimos. Os nenos/as, sobre todo non viven parcialmente o que os rodea, senón que teñen a súa primeira relación co entorno a través da manipulación, observación e experimentación.
- O tratamento unitario de aspectos comúns entre áreas, contribúe á construción de aprendizaxes significativas.
- O achegamento ós diferentes ritmos de maduración e estilos de aprendizaxe de cada un dos alumnos/as, permite conectar cos seus intereses e asegurarse de que seguen o proceso sen dificultade. O principio de individualización do ensino rexeita un método único para tódolos nenos/as.

Dende esta perspectiva presentaremos os contidos gradualmente, paso a paso, para que os nenos/as asimilen de modo natural á aprendizaxe e adquiran seguridade ó poñela en práctica.

A aplicación destes principios logrará completamente a súa eficacia a través da acción directa do profesor/a. O noso papel concrétese nos seguintes aspectos:

- Organizar de modo variado, estimulante e flexible ás actividades e os materiais curriculares, e dispoñer axeitadamente o horario e o espacio escolar de modo que respondan ás necesidades de afecto, actividade, descanso, alimentación e comunicación dos alumnos/as.
- Manter a regularidade do ritmo biolóxico dos nenos/as, imprescindible para a dinámica da aula, porque potencia rutinas cotiás

que axudan a fomentar hábitos persoais e a interiorizar elementos de orientación no tempo e no espacio.

- Promover a actuación coordinada e coherente do equipo de profesores/as, para que teña continuidade e non se produza unha ruptura nos procesos de ensino previos exteriores ó ciclo.

- Coidar de modo especial a chegada dos nenos/as ó centro escolar e contando sempre coa colaboración da familia, a súa progresiva adaptación. Así, dispoñeremos coidadosamente as condicións materiais e persoais da aula. Flexibilizaremos o horario e axustaremos as actividades ás capacidades dos alumnos/as.

A escola axuda ós nenos/as a ampliar as súas relacións con outras persoas e complementa o ámbito familiar na tarefa educativa, xa que, ata este momento a familia era a única fonte de experiencias para o desenvolvemento infantil. Se a aula mantén un clima de afecto e confianza facilita os seguintes logros:

- Benestar, seguridade e ledicia, que son fundamentais para estes primeiros pasos no mundo escolar.

- Enriquecemento do propio coñecemento e reestructuración deste mediante unha presentación de actividades significativas e motivadora.

Os eidos nos que queda organizado o material curricular deste ciclo son:

- A interacción do neno/a cos seus compañeiros/as, que constitúe un importante recurso metodolóxico, xa que as relacións, coas súas inevitables rabechas e reconciliacións, axúdanlle no seu progreso social, afectivo e intelectual.

- O xogo, recurso motivador de primeira orde, establece vínculos constructivos entre os nenos/as. Ademais, ofrece a posibilidade de

organizar de modo globalizado os contidos e de evitar a perigosa distinción entre diversión e traballo escolar.

3.- A LINGUA INGLESA NA ESCOLA.

Tal e como se recolle no noso Proxecto Educativo, e seguindo o *Marco Común Europeo de Referencia das Linguas* e o establecido no *Regulamento de Organización e Funcionamento das Escolas Infantís integradas na REIM do Concello da Coruña*, o ensino na escola terá un carácter plurilingüe.

Realizaremos unha primeira aproximación á lingua inglesa en tódalas aulas, xa que nos parece importante que o contacto con esta lingua se inicie con poucos meses e que teña unha continuidade ó longo dos tres cursos que os nenos e nenas permanecen na escola.

3.1.- PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

“Las imágenes convierten a los alumnos en espectadores. Cuando presentamos un cuento sin imágenes los niños se convierten en protagonistas y participan”.

Con esta frase tomada de Josep Maria Artigal pódese explicar, en termos xerais, a proposta iniciada por el e que será tomada como referencia no proxecto de aproximación á lingua inglesa na escola. Con esta metodoloxía preténdese una ensinanza dinámica e comunicativa da lingua inglesa na que os alumnos/as adoptan unha actitude activa, participativa e protagonista en canto a súa propia aprendizaxe do idioma.

Este método ten como punto de partida a tendencia dos nenos a imitar. Polo tanto, tomando o inglés como lingua vinculante da clase, apoiado con soportes visuais (tarxetas de vocabulario), xogos de dedos e cancións coa finalidade de que os alumnos non memorizan as palabras e as digan como meros espectadores, senón que desde un primeiro momento as poidan expresar sentíndose protagonistas do que están a contar.

Recalcar que metodoloxía empregada dá protagonismo en todo momento aos nenos e nenas, baseándose na participación activa e no xogo, creando desta maneira un clima de afecto, confianza e diversión.

3.2.- ORGANIZACIÓN DE OBXECTIVOS E CONTIDOS

OBXECTIVOS XERAIS

- Ensinar a lingua inglesa en nenos de 0 a 3 anos a través de contos, xogos, cancións e rimas nos que os alumnos poidan participar activamente e verse identificados como protagonistas.
- Ensinar a lingua inglesa de maneira dinámica e comunicativa.
- Amosar unha actitude aberta e positiva cara a lingua inglesa.
- Recoñecer e empregar formas sinxelas de saúdo, presentación e despedida en inglés.
- Recoñecer a lingua inglesa: aspectos sonoros, entoación e ritmo.
- Comprender textos en inglés sinxelos e expresados de maneira oral.
- Producir oralmente textos rítmicos e musicais breves en inglés : contos, cancións...
- Respostar a certos mandatos dentro do contexto da aula: “silence please”, “sit down”, “stand up”, “come here”...

Amosar interese por comprender o idioma e facerse entender facendo uso de recursos nos verbais.

- Fomentar a expresión das emocións, dos sentimentos e certas peticións a través do inglés.

BLOQUES DE CONTIDO

- Uso de contos, cancións, xogos de dedos, e rimas tradicionais anglosaxonas para desenvolver as destrezas comunicativas e fomentar o pracer e a seguridade á hora de aprender inglés.
- Fomento de actitudes positivas cara o inglés.
- Expresión de sentimentos propios e alleos (to be happy, sad, angry) a través de xogos e cancións.
- Expresión de accións e movementos co corpo (clap/roll/shake/wave your hands, rub your tummy, stamp your feet; sit down, stand up, hop...).
- Normas elementais de relación e convivencia (hello, how are you today?, please, thank you, bye...)
- Cumprimento de rutinas.
- Tempo climatolóxico: it's sunny, it's rainy, it's cloudy...
- Números (one-ten).
- Prendas de vestir (trousers, T-shirt, shoes, jacket...)
- Cores (red, blue, yellow, green, pink...)
- Animais do entorno (cat, dog, fish, cow, pig...)
- Partes da cara (eyes, ears, nose, mouth)

- Iniciación na expresión das emocións e dos sentimentos a través de estruturas sinxelas en inglés.
- Utilización e fomento do inglés como medio de comunicación e expresión das súas vivencias e sentimentos.
- Aprendizaxe da lingua inglesa de modo dinámico, participativo e comunicativo.
- Fomento do interese e aprecio polo inglés.
- Utilización de respostas orais sinxelas.
- Demostración de comprensión mediante a resposta física.
- Identificación do vocabulario aprendido.
- Expresión oral das cancións e rimas aprendidas.
- Interese e curiosidade por aprender un novo idioma.
- Interese por expresar emocións e sentimentos a través de cancións e xogos.
- Actitude positiva, participativa e dinámica durante a clase.
- Actitude de respecto cara o profesor/a, compañeiros, aula e materiais.
- Actitude de disfrute coas diferentes actividades que se van propoñendo.
- Actitude de disfrute por cantar as cancións na aula.

Tanto estes obxectivos como contidos iranse secuenciando en función da idade dos nenos: 0-1 anos, 1-2 anos e 2-3 anos.

3.3.- AVALIACIÓN

A avaliación realizarase a través da observación dos nenos e nenas na aula. Esta observación farase tanto por parte do profesor/a de inglés como da titora ou titor e da psicopedagoga, co cal se terán distintas fontes de información sobre os progresos dos alumnos. Estes profesionais intercambiarán esta

información e coordinaranse para realizar a avaliación de cada alumno no momento de elaborar os informes que se entregan as familias nos meses de xaneiro e xuño.

3.4.- ORGANIZACIÓN DA ACTIVIDADE E INCLUSIÓN NO P.E.

No noso centro a aproximación á lingua inglesa será realizada por unha profesora ou profesor co Grao de Filoloxía Inglesa ou coa titulación equivalente.

A actividade levarase a cabo dúas veces por semana en sesións de diferente duración dependendo da idade dos nenos, xa que en estas idades difire moito a cantidade de tempo na que os pequenos poden soste a súa atención ante os estímulos que se lles presentan. A duración das sesións quedaría distribuída da seguinte maneira:

- Aulas de 0-1 anos: 5 minutos
- Aulas de 1-2 anos: 10 minutos
- Aulas de 2-3 anos: 20 minutos

Cada aula contará coa súa propia sesión de aproximación á lingua inglesa nos tempos arriba indicados. A actividade desenvolverase na zona da alfombra, que é o lugar da clase onde se realizan as asembleas e se contan os contos. Uns minutos antes de que chegue o profesor/a de inglés a titora ou titor anunciarán que a clase vai dar comezo a través dunha canción que lles indica ós pequenos que hai que sentar (“Everybody sit down”).

Como xa se adiantou en puntos anteriores, a actividade terá unha serie de rutinas de benvinda e despedida. Propiciarase en todo momento participación das nenas e nenos a través da imitación e do xogo.

A aproximación á lingua inglesa estará integrada dentro do Proxecto Educativo de Centro. Tanto os seus obxectivos como contidos incluíranse nas programacións de aula de xeito tal que estean relacionados co centro de interese que se está a traballar. Por exemplo, os contidos de inglés sobre os animais, partes do corpo, etc traballarase ó mesmo tempo que se traballan estes centros de interese na programación xeral.

Faremos tamén partícipes ás familias neste proceso indicándolles nos paneis informativos (“Recantos de pais e nais”) os temas que se están a traballar nas sesións de inglés, as letras das cancións que cantan en inglés os seus fillos/as e incluso os enlaces destas cancións en internet para que poidan coñecer a súa melodía e os xestos que as acompañan. Deste xeito as pequenas e pequenos poderán reforzar estas aprendizaxes en contextos diferentes ó da escola.

4.- A AVALIACIÓN.

A avaliación é fundamental na práctica educativa, xa que cumpre unha triple misión:

- Proporcionar información sobre os acontecementos previos dos alumnos/as, os seus procesos de aprendizaxe e a forma en que organizan coñecemento.
- Permítelle ós profesores/as coñecer o grao en que os seus alumnos/as van adquirindo aprendizaxes significativas e funcionais.
- Posibilita que os escolares descubran o seu desenvolvemento e progreso persoal nas novas aprendizaxes, as súas aptitudes para a

aprendizaxe e as súas capacidades intelectuais, intereses e motivacións, actitudes e valores...

En resumo, a avaliación axudaranos a mellorar o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

A avaliación non se referirá exclusivamente a como están aprendendo os nenos/as, senón que abarcará os distintos elementos de práctica docente no ámbito da aula e no conxunto do centro

Nos procesos de avaliación prestaremos atención a catro campos de actuación:

- A interacción afectiva e comunicación entre as persoas implicadas na actividade educativa.

- A optimización das condicións organizativas e dos recursos dispoñibles.

- O desenvolvemento das capacidades dos nenos/as en función duns obxectivos xerais para a etapa e o ciclo.

- Adecuación das programacións ós nenos/as, as súas características individuais.

▪ Interacción afectiva e comunicación

A avaliación da interacción das persoas implicadas no proceso educativo, farémola tendo en conta a idoneidade das mesmas, a frecuencia a intensidade, as implicacións afectivas e a efectividade.

Poderemos concretar estas interaccións na relación familia-educador/a, relacións nenos-nenas, neno/a-educador/a e educador/a-neno/a, e tamén na comunicación interetapa e interetapas.

- Recursos e organización

A avaliación realizase tendo en conta os criterios organizativos, analizando as condicións ambientais, espaciais e temporais. Dos resultados desta avaliación faremos o reaxuste necesario para a consecución dos obxectivos xerais de etapa. Avaliaremos as condicións ambientais (afecto, seguridade, hixiene, estimulación), as condicións materiais, temporais.

- Desenvolvemento das capacidades dos nenos e nenas

Avaliaremos tendo en conta os obxectivos xerais de ciclo e de etapa, xa establecidos neste proxecto curricular; os que serán matizados por cada titor/a nas súas programacións.

Avaliaremos mediante a observación, a conversa cos alumnos/as, situacións de xogo, as producións dos alumnos/as e os informes.

- Programacións

Faremos a adecuación das programacións ós alumnos/as, tomando como referente, a avaliación inicial a avaliación continua e a avaliación sumativa.

Os resultados obtidos do proceso de avaliación utilizaranse para facer os axustes oportunos, tanto nas programacións como no propio proxecto curricular.

- **OS MOMENTOS DA AVALIACIÓN**

Avaliación Inicial:

Baséase na recollida de datos que aporten unha visión actualizada e externa do alumnado e dos seus comportamentos ata o momento que chega á escola e durante o período de adaptación. Confeccionaranse botando man dos informes anteriores da historia do neno/a, da observación directa do pequeno/a, e dos datos recollidos na entrevista individual coa familia.

En cada centro de interese tamén faremos unha avaliación inicial, para saber os coñecementos previos que os nenos/as posúen.

Avaliación Continua.

Consiste no seguimento constante da evolución do neno/a respecto ó avaliado inicialmente, facendo anotacións sucesivas que consten na historia do pequeno/a e que poidan servir como instrumento de información ás familias, profesores/as, equipo psicopedagógico, pediatra.

Os resultados desta avaliación reflectiranse nos informes cuatrimestrais elaborados pola psicopedagoga e cubertos polo titor/a, que daremos ós pais/nais para mantelos informados da evolución e desenvolvemento progresivo do neno/a.

Avaliación Sumativa.

Será a resultante das observacións feitas a través da avaliación continua e cotexadas cos intercambios verbais mestre/a-familia.

Outro aspecto que teremos en conta será a avaliación da práctica docente.

O titor/a fará constar aqueles aspectos da súa intervención, que favoreceron o proceso de aprendizaxe, e en que outros poderían incorporarse cambios ou melloras.

Esta avaliación farase en dous niveis diferentes:

- O do contexto da aula
- O do conxunto do centro.

No primeiro nivel será responsabilidade de cada titor/a que avaliará a súa propia programación (os obxectivos, contidos, actividades, estratexias, materiais..), e no segundo nivel será o profesorado do centro quen avaliará os seguintes aspectos:

- Nivel de estruturación e participación do conxunto do profesorado da etapa.
- Relación cos pais/nais
- Relación coa comunidade educativa.

- Tipo de actividades extraescolares.
- Grao de consolidación dos obxectivos marcados nesta concreción curricular.
- Participación da comunidade educativa.

▪ **DOCUMENTOS DE AVALIACIÓN**

Serán os seguintes:

- Ficha de avaliación inicial.
- Informe anual.
- Informe final de ciclo.
- Informes ás familias

Ficha de avaliación inicial

Farase tendo en conta os datos recollidos na entrevista individual coa familia, informes doutros profesionais (se os houberse) e observación directa do neno nas primeiras semanas de escolaridade.

Informe anual

Serán cubertas ó final de cada curso (nas aulas de bebés e 1 ano), e recollerán os aspectos máis significativos do proceso de desenvolvemento e aprendizaxe de cada neno/a, á vista dos datos recollidos ó longo do proceso de avaliación continua.

Informe final de ciclo

Será cuberto polo titor/a ó finalizar o primeiro ciclo. Referirase ó grado de adquisición de diversos tipos de capacidades reflectidas nos obxectivos xerais. Teranse en conta para a súa elaboración os datos recollidos a través da avaliación continua, así como as fichas-informe de avaliación anuais.

Nas aulas de 2 anos a final de curso cubrirase unicamente o informe final de ciclo.

Informes ás familias

Dúas veces no curso (a primeira a finais de xaneiro e a segunda a finais de xuño) entregaranse ás familias os informes de avaliación onde se recollerán as características máis salientables do proceso de desenvolvemento e aprendizaxe dos seus fillos e fillas.